

5. grein.

1869.

Konungur tiltekur nákvæmar með tilskipun, hvenær laga-
boð þetta skuli öðlast gildi.

25. júní.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér þegnlega að hegða.

57. Tilskipun handa Íslandi um skipa mælingar.

25. júní.

Vér Kristján hinn Níundi, o. s. frv. Gjörum kunnugt: Eptir að Vér höfum meðtekið þegnlegt álitsskjal Vors trúa alþingis um lagafrumvarp, er fyrir það hefir verið lagt í þeim tilgangi, samkvæmt 26. grein í lögum um skipa mælingar 13. marzmán. 1867, að leiða þau í lög á Íslandi með nokkrum breytingum, bjóðum Vér og skipum fyrir á þessa leið:

1. grein.

Öll skip og bátar, sem eiga heima á Íslandi, og eru meira en 12 tons að rúmmáli, og ekki hafa mælingarbréf, gefið út á tolltökustað í Danmörku samkvæmt lögum 13. marzmán. 1867, skulu mæld, og rúmmál þeirra ákveðið eptir aðferð þeirri, sem ákvörðuð er hér á eptir. Skal hún einnig við höfð, þegar önnur skip eru mæld, sem eiga að segja til farms síns í höfn-um á Íslandi. Undanþegin mælingu þar eru öll dönsk skip, sem eiga annarstaðar heima en á Íslandi, og hafa lögmæt dönsk mælingarbréf, sem og herskip og önnur stjórnarskip, dönsk og útlend, sem ekki eru höfð til vöruflutninga. Stjórnin kveður nákvæmur á um, að hve miklu leyti önnur útlend skip skuli mæld.

2. grein.

Að því leyti að ekki verður settur sérstakur embættismaður til þess að mæla skip og reikna út rúmmál þeirra, þá skulu lögreglustjórnir í þeim 6 verzlunarstöðum, sem nefndir eru í 2. grein laga 15. aprílmán. 1854 um siglingar og verzlun á Íslandi, hafa starf það á hendi.

3. grein.

Mælingin skal fara fram í dönskum fetum og tugabrotum úr fetum.

1869.

25. júní.

4. grein.

Rúmmál skipsins, sem búið er að finna með mælingunni, skal tiltekið í tons öldungis af sömu stærð og enskir register-tons, eins og þeir nú eru.

5. grein.

Það er tilgangurinn með mælingunni, að finna eins nákvæmlega eins og verður stærð allra þeirra rúma í skipinu að teningsmáli, sem notuð verða, og skal hún framfara eptir hinni fullkomnu mælingar-aðferð, sem mælt er fyrir um í I. reglu; einungis þegar henni ekki verður komið við einhverra orsaka vegna, má við hafa mælingar-aðferð þá til bráðabirgða, sem um er rædt í II. reglu. Hina síðarnefndu mælingar-aðferð ber þannig jafnaðarlega að eins við að hafa um þau skip, sem að öllu eða nokkru leyti eru fermd, þegar á að mæla þau, eða ef að einhverjar aðrar sérstaklegar tálmanir gjöra erfitt að mæla eptir fullkomnu aðferðinni.

6. grein.

I. regla. Þilfar það, sem efst er í skipum með ekki fleirum þilförum en tveim, og það sem er annað að neðan í skipum með fleirum þilförum en tveim, heitir „mælingarþilfarið“. Rúmið fyrir neðan þetta þilfar skal skoðað og mælt sem ein samföst heild. Sè fleiri þilför, skulu rúmin, sem á milli þeirra verða, mæld hvert útaf fyrir sig. Sömuleiðis skulu þau rúm mæld útaf fyrir sig, sem eru á efsta þilfari skipsins.

Þegar stærð allra þessara rúma samtalinna er skipt með 91,59 fæst (aðal-)rúmmál alls skipsins. (91,59 dönsk teningsfet = 100 enskum teningsfestum = 1 register-ton).

A. Lengd skipsins skal mæld í beinni línu eptir yfirborði mælingar-þilfarsins frá innra fleti innri súðarinnar öðru megin við stafinn aptur að innra fleti skutviðanna miðskipa eða, þegar svo stendur á, að súðinni þar. Frá þessari lengd skal dregið eins mikið og samsvarar hallanum á kinnungnum og skutviðunum, eptir sem þilfarið er þykkt til, og hallanum á skutviðunum allt að $\frac{1}{3}$ af bugðunni á bitanum. Lengd þeirri, sem finnst með þessu móti, skal síðan skipt í eins marga jafna parta, og kveðið er á í töflu þeirri, er hér fer á eptir:

1, skipum, er mælingarþílfar þeirra samkvæmt tæðri mælingu er 48,₅₆ feta (50 ensk fet) langt eða minna, skal skipt í 4 jafna parta;

2, — fram yfir 48,₅₆ fet en ekki yfir 116,₅₃ fet (120 ensk fet) skal skipt í 6 jafna parta;

3, — fram yfir 116,₅₃ fet en ekki yfir 174,₈₀ fet (180 ensk fet) skal skipt í 8 jafna parta;

4, — fram yfir 174,₈₀ fet en ekki yfir 218,₅₁ fet (225 ensk fet) skal skipt í 10 jafna parta;

5, — fram yfir 218,₅₁ skal skipt í 12 jafna parta.

1869.
25. júní.

B. Þver-skurður skipsins við hvern skurðarsting í lengdinni skal ákveðinn á þann hátt, er nú segir:

Dýptin skal mæld við hvern skurðarsting frá $\frac{1}{3}$ af bugðunni á bitanum undir þílfarinu — eða, ef pallar eru á þílfarinu, þá frá beinni línu, er sè framlenging af þílfarinu — til efri brúnarinnar á kjálviðunum innanvert við kjalgólfð, og skal dregin frá meðalþykkt innri súðarinnar millum kjalborðsins og hvílu-borðsins.

Sè dýptin við mið-skurðarsting lengdarinnar ekki meiri en 15,₅₄ fet (= 16 ensk fet) skal hverri dýpt skipt í 4 jafna parta, og hin lárétta breidd að innanverðu síðan mæld við hvern þessara þriggja skurðarstingja og eins við efri og neðri enda dýptarinnar, og skal ávallt mælt til meðal-þykktar þess hluta innri súðarinnar, sem er á milli mælingarstingianna. Síðan skulu settar tölur á breiddir þessar og byrjað ofanað (þ. e. efsta breiddin verður: 1 og svo framvegis niður að neðstu breiddinni); 2. og 4. breiddin skal margfölduð með 4 og 3. breiddin með 2; þær tölur, sem þá koma út, skulu lagðar saman, og 1. og 5. breidd lögð við þá upphæð; talan, sem þá kemur út, skal margfölduð með þriðjunginum af hinu sameiginlega millibili milli breiddanna, og kemur þá fram flatarmál þver-skurðarins.

Sè miðdýptin aptur á móti meira en 15,₅₄ fet, skal hverri dýpt um sig skipt í 6 jafna parta, og mæla síðan láréttu breiddarinnar, samkvæmt tilsögninni hér á undan, við hvern af þessum 5 skurðarstingjum og við efra og neðra enda dýptarinnar, og

1869.
25. júní.

setja síðan tölur á þær ofanað; 2., 4. og 6. breidd skal margfölduð með 4, og 3. og 5. með 2; tölurnar, er þá koma út, skulu lagðar saman, og við upphæð þeirra allra lögð 1. og 7. breidd. Talan, sem þá kemur út, skal margfölduð með þriðjungnum af hinu sameiginlega millibili milli breiddanna og kemur þá fram flatarmál þver-skurðarins.

C. Þegar búið er á þenna hátt að finna flatarmál þverskurðanna við hvern skurðarsting í lengd skipsins, skal reikningnum á rúmmáli skipsins haldið áfram, eins og nú segir:

Á þverskurðina skulu settar tölur í röð, þannig að 1 er við framenda lengdarinnar við stafninn.

Annar þverskurðurinn og allir þverskurðirnir, sem eru með jafnri tölu, hvort sem lengdinni er skipt eptir töflunni í 4 eða 12 parta eða þar á milli, skulu margfaldaðir með 4, og 3. þverskurðurinn og allir þverskurðirnir, sem eru með oddatölu, nema hinn fyrsti og síðasti, margfaldaðir með 2. Tölur þær, sem koma af margfölduninni, skulu lagðar saman, og fyrsti og síðasti þverskurðurinn, að svo miklu leyti þeir nema nokkru, lagður við upphæð þeirra; talan, sem þá kemur fram, skal því næst margfölduð með þriðjungnum af hinu sameiginlega millibili milli þverskurðanna. Kemur þá fram stærð rúmsins fyrir neðan mælingar-pílfarið að teningsmáli, og þegar henni er skipt með 91,⁵⁹ kemur fram rúmmál skipsins fyrir neðan mælingar-pílfarið, tiltekið í tons.

D. Að því er snertir palla á pílfarinu, kompur eða önnur rúm á efsta pílfarinu, sem eru lokuð umhverfis, og verða höfð til að koma fyrir í farmi eða vistum eða til klefa eða hæginda handa farþegum, skal rúmmálið ákveðið eins og nú segir:

Meðallengd slíkra rúma að innanverðu skal mæld og henni skipt í 2 jafna parta; á hæðinni miðri skulu mældar 3 breiddir að innanverðu, það er að segja, sín við hvorn enda og ein á miðjunni á lengdinni; endabreiddirnar skulu lagðar saman, við það aptur lögð miðbreiddin fjórfölduð, og öll upphæðin síðan margfölduð með þriðjungnum af hinu sameiginlega millibili milli breiddanna; kemur þá fram hinn lárætti þverskurður rúma þessara miðja vega, og skal hann margfaldaður með meðalhæð

1869.
25. júní.

rúmsins. Þessari tölu skal síðan skipt með 91,⁵⁹, og kvótinn, sem er rúmmál hlutaðeiganda rúms, lagður við rúmmálið fyrir neðan mælingar-þilfarið.

Þó skal ekki bætt við rúmmálið fyrir hýsi uppi á þilfari til skjóls handa þilfarsfarþegum, ef stjórnin samþykkir það.

Rúm, sem eingöngu eru gjörð til kompa handa skipshöfninni, hvort sem þau eru á þilfarinu eða undir því, má draga frá, þá er reiknað er rúmmál skipsins í tons, ef þau eru svo að stærð og fyrirkomulagi, sem stjórnin segir nákvæmar fyrir um. Einnig setur stjórnin reglur um, hvernig slík rúm skuli mæld, og hvernig sæð verði um, að skilyrði þau, sem sett eru fyrir því, að þau verði dregin frá þegar reiknað er rúmmálið, ætíð sé fyrir hendi.

E. Sè 3 þilför í skipinu, skal rúmið milli efsta þilfarsins og mælingar-þilfarsins ákveðið eins og nú segir:

Lengd rúmsins að innanverðu skal mæld á hæðinni miðri frá innri súðinni öðru megin við stafninn aptur að súðinni á kjölviðunum. Lengd þessari skal skipt í jafnmarga jafna parta, eins og lengdinni á mælingar-þilfarinu er skipt. Breidd rúmsins að innanverðu við hvern skiptisting skal einnig mæld á miðri hæðinni ásamt breidd stafnsins og breiddinni við skutinn. Á breiddir þessar skulu settar tölur í röð og byrjað fram við stafninn; 2. breiddin og hinar breiddirnar, sem eru með jöfnum tölum, skulu margfaldaðar með 4, og hin 3. breiddin og hinar breiddirnar, sem eru með oddatölum, nema hin fyrsta og hin síðasta, með 2; tölur þær sem koma fram við margföldunina, skulu lagðar saman og þar við bætt fyrstu og síðustu breidd, öll upphæðin margfölduð með þriðjungnum af hinu sameiginlega millibili milli breiddanna, og kemur þá fram hinn lárætti þverskurður rúmsins miðja vega, tiltekinn í ferhyrningsfetum; sè hann margfaldaður með meðalhæð rúmsins, kemur fram stærð þess að teningsmáli. Skal henni skipt með 91,⁵⁹, og kvótinn, sem er rúmmál rúms þessa, lagður við hitt rúmmál skipsins.

Sè fleiri þilför en 3 í skipinu, skal stærð hvers rúms milli þilfaranna fyrir ofan mælingar-þilfarið út af fyrir sig

1869.
25. júní.

ákveðin á þann hátt, sem nú hefir verið sagt fyrir um, og lögð síðan við rúmmál skipsins.

F. Í öllum skipum, sem fara áfram með gufuaflí eða öðru afli, er þarf rúms við til vélarinnar, skal slá af eptir stærðinni á rúmi því eða rúmum þeim, sem hreifingaraflíð tekur upp, og skal það dregið frá aðalrúmmáli skipsins, er fundið er eptir framan skrifuðum reglum. Afgangurinn er rúmmál það, er sett skal á skipið. Stjórnin skal nákvæmar ákveða reglurnar um mælingu tæðra rúma að teningsmáli.

G. Á opnum skipum ræður efri brún hástokksins línu þeirri, sem mælingin á að fara fram fyrir neðan. Dýptirnar skulu fyrir því mældar við hvern skurðarsting á lengdinni frá línu, sem dregin er um þvert skipið milli efri brúnanna á hástokkunum.

Á skipum af þessi tagi, sem fara áfram með gufuaflí eða öðru afli, sem þarf véla með, skal draga nokkuð frá, og ákveða stærð þess eins og vikið er á í F.

7. grein.

II. regla. Þegar skip er mælt til bráðabirgða, skal mæla: 1, lengd skipsins á efsta þilfarinu stafna á milli; 2, breidd miðja vega að lengdinni til á efsta þilfarinu milli innviðanna rétt ofan við gatborðið; 3, dýpt frá efri brún efsta þilfarsins lóðrétt niður á ytri súðina í botninum við hliðina á kjölnum, svo mjög miðskipa sem verður, og ef að þarf á halda, þá gegnum dæluna. Þessi 3 mál skulu margfölduð hvert með öðru og tölunni, sem þá kemur fram, skipt með deili, sem getur leikið á milli 110 og 160 eptir lögun skipsins og eptir því, hvar dýptin er mæld, og skal nákvæmar kveðið á um deilinn í skipamælinga-reglugjörðinni.

Kvótinn verður sú tala af tons, sem skal álitin bráðabirgðarúmmál skipsins, þegar búið er að leggja við hana rúmmál rúma þeirra, sem eru ofan á þilfarinu, og ber að mæla samkvæmt I. reglu, staflíð D. Rúm þessi skulu mæld á þann hátt að margfalda saman meðal-lengd, -dýpt og -breidd þeirra og skipta því, sem þá kemur fram, með 91,59.

Á gufuskipum skal því næst frá aðalrúminu, sem fundið er, draga rúmmál vélarrúmsins (I. regla, F).

1869.
25. júní.

8. grein.

Hinar ítarlegri ákvarðanir, sem með þurfa til þess að skýra betur mælingaraðferðirnar og koma þeim í verk, setur stjórnin í skipamælinga-reglugjörð. Enn fremur er stjórninni heimilt að breyta ákvörðununum í I. og II. reglu til og auka í þær eptir því sem reynslan sýnir að hagfelt er, og svo að ekki komi það í bága við grundvallarreglur þær, sem mælingin er byggð á samkvæmt tilskipun þessari.

9. grein.

Sérhver mæling skal reiknuð nákvæmlega, svo ekki skakki $\frac{1}{100}$ úr ton, og skal hún yfirskoðuð af almennilegu æðra umsjónaryfirvaldi í Kaupmannahöfn. Stjórnin ákveður nákvæmar um það.

10. grein.

Um mælinguna skal gjört mælingarbréf. Handa íslenskum skipum skal mælingarbréfið tekið upp í þjóðernis- og skrásetningar-skýrteinið.

Hafi mælingin farið fram eptir II. reglu, skal tekið fram í mælingarbréfinu, hvers vegna I. reglu hafi ekki orðið komið við. Slíkt mælingarbréf er ekki lengur gilt en þangað til að mæling getur farið fram eptir I. reglu.

11. grein.

Skip, sem smíðuð eru á Íslandi, skulu mæld undir eins og búið er að leggja þilfarið og innri súðina og áður en nokkrar tilfærir eru gjörðar í skipinu að innan, er geti verið því til fyrirstöðu, að það sé mælt á alla vegu eins og fyrirskipað er hér að framan, og er skipasmiðurinn skyldur að segja embættismanni þeim, sem í hlut á, skriflega til þess í tækan tíma. Sé heimili embættismannsins lengra en 2 mílur frá stað þeim, er skipið er smíðað, má samt skjóta mælingunni á frest þangað til seinna.

Mælingarbréfið skal ekki gefið út fyr en skipið er búið, og einnig er búið að mæla rúm þau, sem kann að verða komið fyrir uppi á þilfarinu.

1869.

25. júní.

12. grein.

Skip, sem aðflutt eru frá útlöndum, skulu mæld, er skipið kemur í fyrsta skipti inn á höfn á Íslandi, þar sem mæling getur farið fram eptir tilskipun þessari, nema þau hafi áður komið við í Danmörku og hafi verið mæld þar og fengið mælingarbréf.

13. grein.

Skipstjóri, eða þegar hann er ekki viðstaddur, þá eigandiinn að hverju því skipi, sem á að mæla, er skyldur að láta embættismönnum þeim, sem mælingin er á hendur falin, í té alla þá aðstoð og allar þær upplýsingar, sem þeir kunna að heimta, er þeir mæla skipið, annaðhvort sjálfur eða láta menn sína gjöra það. Einnig á hann tregðulaust að hlýðnast, ef tæðir embættismenn kunna að skora á hann að ryðja rúm í skipinu innanverðu, ef þess þarf með vegna mælingarinnar.

Enn fremur er það skylda skipstjóra á hverju slíku skipi, að ferma það ekki né taka í það seglfestu, nema hann skýri hlutaðeiganda embættismanni frá því.

14. grein.

Þegar búið er einu sinni að mæla skip samkvæmt I. reglu í tilskipun þessari, og mælingarbréf það, sem gjört hefir verið þar um, verður sýnt, þá er það gilt, meðan skipinu sjálfu ekki er breytt, og ekki heldur tilskipununum um mælinguna.

15. grein.

Sè skipi, sem hefir danskt mælingarbréf eða útlent mælingarbréf, sem er lagt að jöfnu við það, breytt, þegar það er smíðað upp aptur, og breytinganna er ekki seinna getið, eins og vera ber, í mælingarbréfinu, skal skipasmíður sá, sem hefir staðið fyrir smíðinu, skýra embættismanni þeim, sem skipamælingar eru á hendur faldar, frá því, ef skipið hefir verið smíðað upp aptur á Íslandi, og hafi það verið gjört erlendis, þá skipstjóri; í hinu fyrra tilfelli skal það gjört, þar sem skipið var smíðað um, og í síðara tilfelli, þar sem skipið fyrst kemur innalands, og mæling má fram fara. Sè skipið íslenzkt, hvílir sama skylda á eiganda skipsins.

Frá þessu skal ávallt skýrt svo tímanlega, að skipið verði mælt um tálmunarlaust.

16. grein.

Á sama hátt á skipstjóri eða eigandi skipsins að skýra frá öllum breytingum á stærð rúma þeirra, sem eru undantekin mælingu, eða eru dregin frá þegar rúmmálið er reiknað, og eins ef gjörð er breyting á notkun slíkra rúma.

17. grein.

Þegar skýrt er frá slíkum breytingum á skipi, eða þegar eigandi þess eða skipstjóri krefst þess, skal það mælt á ný, og nýtt mælingarbréf gefið út í staðinn fyrir hið eldra, sem haldið skal aptur. Samt má tilgreina á fyrra mælingarbréfinu, hvað breytt hafi, ef að stærðin er hin sama á alla aðalvegu.

Hlutaðeigandi embættismönnum er einnig heimilt umsjónarinnar vegna að mæla skip um, þó þess sé ekki farið á leit. Verði sú raunin á, er skip þannig er mælt um, að gjörðar hafi verið breytingar en ekki sagt til þeirra, skal skipstjóri sá eða eigandi, sem í hlut á, borga allan kostnaðinn. Hafi ekki verið gjörð nein slík breyting, skal kostnaðurinn greiddur úr sjóði þeim, sem landstekjurnar renna inn í, og þyki þörf á að gefa út nýtt mælingarbréf, skal það gjört án nokkurs kostnaðar fyrir eiganda eða skipstjóra.

18. grein.

Eyrir mælinguna skal goldið í sjóð þann, sem landstekjurnar renna í:

- a) þegar skipið hefir verið mælt eptir fullkomnu aðferðinni, og ekki hefir orðið skilað eldra mælingarbréfi, sem gefið hefir verið út samkvæmt þessari eða eldri tilskip-

unum 8 sk.

- b) í öllum öðrum tilfellum 4 —

af hverjum ton, er mælingarbréfið hljóðar um.

19. grein.

Fari mælingin fram annarstaðar, en þar sem embættismaður sá eða embættismenn þeir, sem hlut eiga að máli og hafa störf þessi á hendi, eiga heima, lendir ferðakostnaður sá og fæðispeningar, sem af því hljótask, á skipinu. Ferðakostnaður skal reiknaður á sama hátt og í opinberum málum; í fæðispeninga bera embættismanninum 2 rd. á dag.

1869.

25. júní.

1869.

25. júní.

20. grein.

Bæði eigandi skipsins og skipstjóri eru í ábyrgð fyrir gjöldum þeim og kostnaði, sem rædt er um í 2 næstu greinum hér á undan.

21. grein.

Láti skipasmiður sá, sem hlut á að máli, fyrir farast að skýra í tækan tíma frá því, sem fyrir er mælt um í 11. grein, varðar það hann fêsekt allt að 25 rd.

22. grein.

Sömuleiðis varðar það allt að 25 rd. fêsekt, ef brugðið er útaf 13. grein í tilskipun þessari.

23. grein.

Farist fyrir að skýra frá því, sem mælt er fyrir um í 15. og 16. grein, þá varðar það, ef hlotizt hefir af breytingum þeim, sem gjörðar hafa verið, að rúmmál skipsins er orðið meira, fêsekt allt að 5 rd. fyrir hvern ton, er rúmmálið reynist hafa aukizt um; þar að auki á hlutaðeigandi að greiða gjöld þau, sem fyrir vanrækt hans eru dregin undan sjóði þeim, sem landstekjurnar renna í.

24. grein.

Eins og það er amtmaður, sem til tekur upphæð fêsektarinnar fyrir yfirsjónir þær, sem nefndar eru í 21.—23. grein, innan takmarka þeirra, sem þar eru sett, eins getur amtmaður einnig dæmt á hendur mönnum fêsekt allt að 10 rd. fyrir brot á ákvörðunum í tilskipun þessari, sem ekki er sérstaklega lögð nein hegning við, sem og fyrir brot á móti reglum umboðslegs efnis, sem gefnar eru út og auglýstar opinberlega samkvæmt tilskipuninni og í samhljóðan við hana.

25. grein.

Ef að nokkur, sem krafizt er af fêsektar samkvæmt tilskipun þessari, fer fram á, að dómstólarnir dæmi um breytni sína, þá skal amtmaður hlutast um, að farið verði með málið sem almennt lögreglumál, og á dómstóllinn þá að skera úr, hvort hlutaðeigandi sé sekur, og hverri hegningu hann eigi að sæta, ef svo er.

Þar að auki er það amtmaður, sem ákveður, hvort málinu skuli skotið til æðra dóms af hálfu hins opinbera.

1869.
25. júní.

Fèsektirnar renna í sama sjóð og landstekjurnar.

26. grein.

Tilskipun þessi öðlast lagagildi 1. ágústmán. 1870.

27. grein.

Þegar á að reikna út gjöld, sem fara eptir lestatölunni samkvæmt tilskipunum þeim, er nú gilda, skulu 2 tons álitnir jafnir 1 kaupskipslest.

ÁKVARÐANIR UM STUNDARSAKIR.

28. grein.

Sérhvert það skip, sem á heima á Íslandi, og búið er að mæla, þegar tilskipun þessi öðlast lagagildi, samkvæmt reglum þeim, sem gilt hafa hingaðtil, og gildi mælingarbréfa þeirra er á enda, samkvæmt ákvörðunum þeim, sem gilda um slík mælingarbréf, skal mælt um í fyrsta skipti, sem það hittist, enda þó skipið þá sé með farmi, og fyrir þá sök verði að mæla það eptir II. reglu.

Skip, sem hafa slík eldri mælingarbréf, er enn þá eru gild, eptir að tilskipun þessi hefir öðlast lagagildi samkvæmt ofangreindum ákvörðunum, má, ef útgjörðarmaður eða skipstjóri fer þess á leit, mæla um eptir ákvörðununum í tilskipun þessari ef að skipin vegna þessa eru rudd eins og með þarf.

Fyrir að mæla skipin um skulu í hvorutveggja tilfellingu greidd gjöld þau, er ákveðin eru í 18. grein.

29. grein.

Þangað til að búið er að mæla skipið um og því næst gefa út nýtt mælingarbréf, heldur hið fyrri mælingarbréfið gildi sínu.

30. grein.

Hlutaðeigandi skipasmiður skal tafarlaust segja til skipa þeirra, sem eru í smíðum á Íslandi, er tilskipun þessi öðlast laga-

1869. gildi, ef smíðið er komið lengra áleiðis, en tekið er til í 11. grein, svo að þau verði mæld, ella varðar það hegningu samkvæmt 21. grein.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sèr þegnlega að hegða.

Samkvæmt konungsúrskurði 31. maímán. 1867 var lagt fyrir alþingi það ár frumvarp til laga fyrir Ísland um skipamælingar¹, er samið hafði verið í dómsmálastjórninni og sníðið var eptir lögum fyrir Danmörku 13. marzmán. s. á. um skipamælingar. Alþingi ræddi málefni þetta á lögskipaðan hátt og lét síðan uppi þegnlegt álitsskjal² um það, þar sem þingið ræði til, að frumvarpið yrði gjört að lögum, en samt með breytingum þeim, er nú skal greina:

- 1) að orðinu „ton“, sem haft er í frumvarpinu um einingu hins nýja rúmmáls á skipum, verði hvervetna breytt í „ensk lest“;
- 2) að á eptir orðunum: „sem eiga heima á Íslandi“ í upphafi 1. greinar í frumvarpinu verði bætt inn í þessum orðum: „og ætluð eru einungis til ferða landa á milli“;
- 3) að í staðinn fyrir orðin: „Öll skip og bátar“ á sama stað verði sett: „öll þilskip og þiljubátar“;
- 4) að í staðinn fyrir „4 tons“ í sömu grein verði sett: „12 enskar lestir“;
- 5) að niðurlag greinarinnar verði þannig orðað: „Að hve miklu leyti önnur útlend skip skuli mæld, verður nákvæmar ákveðið af stjórninni“;
- 6) að niðurlag 5. greinar á eptir orðin: „þegar á að mæla þau“ verði þannig orðað: „eða ef einhverjar aðrar sérstaklegar tálmanir gjöra erfitt að mæla eptir fullkomnu aðferðinni“;
- 7) að orðinu „ríkissjóðinu“ í 18. og 25. grein verði breytt í: „sama sjóð og landstekjurnar“;

1) Smbr. Tíðindi frá alþingi II, 179.—193. bls.

2) Smbr. Tíðindi frá alþingi II, 495.—498. bls.

1869.
25. júní.

8) að orðunum: „Auk mótunargjalds fyrir hið fullgilda mælingarbréf, sem tekið er uppí þjóðernis-skýrteinið handa dönskum skipum” í 18. grein verði sleppt.

9) að sektir þær, sem settar eru í 21.—24. grein, verði settar niður um helming, og

10) að lögin verði látin öðlast gildi frá 1. janúarmán. 1869.

Þá er dómsmálastjórninni hafði borizt álitsskjal alþingis um lagafrumvarp þetta, skrifadist hún á við aðalskattastjórnina um málið og skal nú skýrt frá tillögum dómsmálastjórnarinnar um breytingar þær, er alþingi hafði stungið uppá.

Um 1. Konungsfulltrúi á alþingi hafði ráðið frá í álits-skjali sínu um málefni þetta, að breyting sú, sem þingið hafði stungið uppá á orðinu „ton” í „ensk lest”, yrði tekin til greina, og eins lagði aðalskattastjórnin eindregið á móti þessari breytingu, sem þingið ekki hafði fært annað til stuðnings, en að orðið „ton” væri lítt kunnugt á Íslandi. Aðalskattastjórnin tók fram í því efni, að ástæða sú, sem alþingi hefði komið með, væri að sinni hyggu alveg þýðingarlaus, því að orðið „ton” mundi brátt verða tekið upp á Íslandi, undir eins og hinar nýju mælingarreglur væru komnar á, og þar á ofan mundi orðið „ensk lest” eiga miður vel við á ýmsum stöðum í frumvarpinu einkum til að mynda í 4. grein, sem þá yrði svo látandi: „Rúmmál skipsins — — — skal tiltekið í enskum lestum öldungis af sömu stærð og enskir register-tons eins og þeir nú eru”. En aðal-annmarkarnir á breytingu þessari, sem aðalskattastjórnin hefir tekið fram, eru þeir, að við orðið lest er jafn-áðarlega skilið einhver tiltekinn þungi, þar sem hinn enski register-ton og nú hinn danski ton er ákveðið tenings-rúmmál, að það sé ekki ólíklegt, að í þeim löndum, þar sem hið nýja skiparúmmál smátt og smátt verður tekið gilt, verði álitid vafasamt, hvort rúmmáls-einingin á dönskum skipum og á íslenskum skipum sé í raun og veru hin sama, þegar nafnið á henni er ekki hið sama, og að ekki yrði hjá því komizt að gjöra samsvarandi breytingar á texta mælingarbréfanna og þjóðernis-skýrteinanna handa skipum, sem eiga heima í Danmörku, því að það hafi ávallt verið viðurkennt í öllum löndum og á öllum

1869.
25. júní.

öldum, að þau skip, sem hafa sama flagg, eigi að hafa fullkomlega samsvarandi skýrteini, þau er eiga að vera til sönnunar um þjóðerni skipanna, nöfn þeirra og rúmmál. Samkvæmt því, sem aðalskattastjórnin þannig hafði sýnt fram á, virtist það vera réttast að halda orðinu „ton“, sem haft hafði verið í frumvarpinu.

Um 2. Breytingu þá, sem hér er til færð, hafði alþingi byggt á því, að aðaltilgangurinn með mælinguna væri að undirbúa, að skip geti fengi þjóðernis- og skrásetningar-skýrteini, en að slík skýrteini að eins virðist nauðsynleg fyrir skip, sem fara landa á milli. Konungsfulltrúi og aðalskattastjórnin lögðu samt á móti þessari breytingu, af því að hún væri ónauðsynleg og henni yrði ekki komið við, og að það virtist eðlilegast, að takmörk skyldu þeirrar, að láta mæla skip sín, sé látin vera komin undir rúmmáli skipanna, en ekki undir yfirlýsingu eigandans eða ágizkun annara um, hvort skipið sé ætlað til að fara landa á milli eður eigi, enda mundi þá undir eins verða spurt um, hvernig ætti að fara með þau skip, sem bæði fara á milli hafna á Íslandi og líka til annara landa, en það megi búast við, að svo sé um flest íslensk skip. Það virtist því heldur ekki eiga að taka þessa breytingu til greina.

Um 3. Konungsfulltrúi hafði lagt fram með þessari breytingu, og alþingi hafði tekið fram henni til stuðnings, að, þar eð mælingaraðferð sú, sem síðar er um rædt í frumvarpinu, einungis virðist hafa þilskip fyrir augum og mæling opinna skipa eigi heldur virðist vera nauðsynleg, eigi opin skip að sinni byggju að vera undan skilin mælingar-skyldunni. En aðalskattastjórnin hefir vakið athygli á, að í 6. grein G í frumvarpinu sé með berum orðum mælt fyrir um, hvernig opin skip skuli mæld, og hefir lagt á móti, að þessi breyting sé tekin til greina, því að það virðist ekki vera nein ástæða til að gjöra neinn mun á meðferð þiljubáta og annara báta, og það því síður, sem það að sinni byggju sé alveg rangt að smíða svo stóra opna báta, að þeir sé 12 tons — hér um bil $6\frac{1}{2}$ kaupskipalest að rúmmáli — því að þeir sé ekki haffærir, og því eigi ekki að neinu leyti að láta þá sæta betri kjörum en

1869.

25. júní.

þiljubáta með sama rúmmáli. Þessu var dómsmálastjórnin alveg samdóma.

Um 4. Þessari breytingu til stuðnings hafði alþingi tekið fram, að það væri ávallt nokkrum erfiðleikum og kostnaði bundið að fá skip mæld, og þess vegna væri sanngjarnt, að eigendur þeir, er í hlut eiga, fengju að vera lausir við þessa byrði, þar sem um litla eign er að ræða. Konungsfulltrúi mælti fram með breytingu þeirri, sem alþingi hafði stungið uppá á þenna hátt í tilliti til mælingar-skyldunnar, og sýndi í því efni fram á, að skip og bátar, sem ekki eru 12 tons að rúmmáli, verði ekki hafðir til vöruflutninga hafna á milli á Íslandi, nema þær sé í sama flóanum eða firðinum, nè heldur milli hafna á Íslandi og útlanda, og að skipamælingar þar á ofan verði miklu meiri erfiðleikum bundnar að tiltölu á Íslandi en í Danmörku, einkum sökum þess, að þær geta ekki farið fram nema á sex stöðum á öllum hinum víðáttumiklu ströndum landsins. Með því aðalskattastjórnin hafði heldur ekki neitt að þessari breytingu að finna, þókti dómsmálastjórninni ekki ísjárvert að fallast á hana, einkum vegna þess, hversu afskekkt Ísland er.

Um 5. Að orðabreytingu þeirri, sem hér var stungið uppá, virtist ekkert verða fundið.

Um 6. Þessa breytingu hafði alþingi byggt á því, að það mundi hafa mikla erfiðleika í för með sér og tímaspilli, að þurfa að leita úrskurðar hjá stjórninni í Danmörku í hvert skipti sem einhverjar aðrar sérstaklegar tálmanir en það, að skipið er fermt, gjöra erfitt að mæla eptir fullkomnu aðferðinni. Bæði konungsfulltrúi og aðalskattastjórnin féllust á uppástungu alþingis um þetta efni og tók skattastjórnin fram, að það hafi aldrei verið svo til ætlað, að í hvert skipti, er svona stendur á, skyldi leitað samþykkis stjórnarinnar til þess að mega hafa bráðabirgða mælingar-aðferðina, heldur hafi tilgangurinn verið sá, að þær ákvarðanir frá umbóðsstjórninni, sem gilda fyrir toll-tökustaðina í Danmörku um þetta efni, skyldu einnig verða hafðar til leiðbeiningar við skipamælingar á Íslandi með þeim breytingum, sem með þyrfti; þetta sé nauðsynlegt til þess að samkvæmnin haldist. Með því að breytingin samkvæmt þessu

1869.
25. júní.

skýrir betur það, sem til var ætlað frá upphafi, þókti vel til fallið að taka hana til greina.

Um 7. Dómsmálastjórnin hafði ekki fyrir sitt leyti neitt að því að finna, að orðinu „ríkissjóðinn“ í 18. og 25. grein væri breytt í „sama sjóð og landstekjurnar“, en þá virtist líka réttast, að sömu orðin væru höfð í 17. og 23. grein, þar sem í frumvarpinu stendur „ríkissjóðnum“.

Um 8. Þar sem alþingi hafði stungið uppá, að mælingarbréf, sem gjörð eru á Íslandi, skyldu undanþegin mótunargjaldi, hafði konungsfulltrúi tekið fram, að með því að mælingarbréfin sé gjörð á Íslandi að fullu og öllu, jafnvel þó að mælingin sé endurskoðuð á aðalskrásetningar-skrifstofunni í Kaupmannahöfn, þá sé að sinni byggja réttast að láta þau skjöl vera undanþegin mótunargjaldi, eins og öll önnur skjöl, sem gjörð eru á Íslandi. Aðalskattastjórnin var á sama máli um þetta efni, og var því fallið á þessa breytingu alþingis, þannig að mælingarbréfið skuli sleppa hjá mótun, en ekki þjóðernisskýrteinið, sem ávallt skal samið á aðalskrásetningar-skrifstofunni í Kaupmannahöfn.

Um 9. Samkvæmt grundvallarreglu þeirri, sem kemur fram í 3. grein tilskipunar 24. janúarmán. 1838, virtist ekkert vera því til fyrirstöðu, að fallast á uppástungu alþingis um að færa sektir þær, sem mælt var fyrir um í frumvarpinu, og sem voru jafn stórar í lögunum fyrir Danmörku um skipmælingar, niður um helming.

Um 10. Með því að lagaboðið ekki gat orðið þinglesið fyr en á manntalsþingunum á Íslandi vorið 1870, varð það ekki látið öðlast lagagildi fyr en 1. ágústmán. s. á.

Auk breytinga þeirra, sem getið er um hér að framan, á frumvarpinu, sem lagt hafði verið fyrir alþingi, var enn fremur nauðsynlegt, til þess að koma á samkvæmni þeirri, sem verður að vera á ákvörðuninum um skipa mælingar á Íslandi og í Danmörku, að taka upp í íslenzku mælingarlögin ákvarðanirnar í lögunum fyrir Danmörku 15. maímán. 1868, sem hafa viðbæti við skipamælinga-lögin 13. marzmán. 1867 inni að halda, og þá að

breyta 6. grein D í frumvarpinu samkvæmt því. Einnig þókti réttast að breyta orðinu „lög“ í fyrirsögn frumvarpsins í „tilskipun“.

1869.
25. júní.

58. Tilskipun handa Íslandi um skrásetning skipa.

Vér Kristján hinn Níundi, o. s. frv. Gjörum kunnugt: Eptir að Vér höfum meðtekið þegulegt álitsskjal Vars trúa alþingis um frumvarp, er fyrir það hefir verið lagt í þeim tilgangi, samkvæmt 30. grein í lögum um skrásetning danskra skipa 13. marzmán. 1867, að leiða þau í lög á Íslandi með nokkrum breytingum, bjóðum Vér og skipum fyrir á þessa leið:

1. grein.

Til þess að skip geti með skrásetning á Íslandi öðlazzt rétt á að hafa danskt flagg, verður eigandi þess að hafa réttindi innborinna danskra manna og ekki hafa þólfestu fyrir utan lönd Danaveldis, eða eigandinn eða eigendurnir verða að vera orðnir danskir þegnar, með því að vera orðnir heimilisfastir á Íslandi eða í Danmörku. Sè skipið eign hlutafélags, þá á félagið að vera undir íslenzkum eða dönskum lögum, og stjórn þess hafa aðsetur sitt á Íslandi eða í Danmörku og félagsmenn að fullnægja skilmálum þeim, sem settir eru hér að framan.

2. grein.

Um öll skip, sem eiga heima á Íslandi, og heimilt er að hafa danskt flagg, og eiga að vera mæld samkvæmt tilskipuninni um skipa mælingar, skal höfð skipaskrá.

Um skrásetning skipsins á skipaskrána skal gefið út skjal, þjóðernis- og skrásetningar-skýrteini, og skal það, meðan það er í gildi, ásamt merkjum þeim, sem sett eru á skipið (3. grein) vera til sönnunar og vera fullkomin sönnun um þjóðerni skipsins og hvert það er, hvenær sem þess er spurt.

Auk aðalskjals þessa þarf sérhvert skrásett skip, bæði á friðar og ófriðar tímum, að eins að hafa farmskjöl þau, sem